

comité nacional

unrwa
españa

SITUACIÓ HUMANITÀRIA EN EL TERRITORI PALESTÍ OCUPAT

Una anàlisi de gènere
i de drets humans

comité nacional
unrwa
españa

www.escuelasporlapaz.es
www.unrwa.es

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

1: Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets i, dotats com estan de raó i consciència, han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

2: Tota persona té tots els drets i llibertats proclamats en aquesta Declaració, sense distinció alguna de raça, color, sexe, idioma, religió, opinió política o de qualsevol altra índole, origen nacional o social, posició econòmica, naixement o qualsevol altra condició. A més, no es farà distinció alguna fundada en la condició política, jurídica o internacional del país o territori de la jurisdicció del qual depenga una persona, tant si es tracta d'un país independent, com d'un territori sota administració fiduciària, no autònom o sotmès a qualsevol altra limitació de sobirania.

3: Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seua persona.

Article de la Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació Contra la Dona (CEDAW, 1979)

1: A l'efecte de la present Convenció, l'expressió "discriminació contra la dona" denotarà tota distinció, exclusió o restricció basada en el sexe que tinga per objecte o resultat menyscabar o anul·lar el reconeixement, gaudi o exercici per la dona, independentment del seu estat civil, sobre la base de la igualtat de l'home i la dona, dels drets humans i les llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural i civil o en qualsevol altra esfera.

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), veure detalls a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

En 2016, la població al territori Palestí ocupat (tPo) arriba als 4,8¹ milions de persones (un 50,8% són homes, i un 49,2%, dones²). A Cisjordània, sota un règim d'ocupació militar, viuen 2,97³ milions de persones, mentre que a la

Franja de Gaza, sotmesa a un bloqueig a l'entrada i eixida de béns i persones des de 2007, i igualment sota una ocupació militar, viuen 1,91 milions.

¹ *Humanitarian needs overview 2017. Occupied Palestinian territories.* OCHA tPo, novembre de 2016.

² Palestinian Central Bureau of Statistics (PCBS); *Press release on the International Women's Day.* (07/03/2017).

³ *Palestinians at the end of 2016,* PCBS, 2017.

Al voltant del 40% de la població té menys de 15 anys i la taxa anual de creixement és del 2,9%, una de les més altes de la regió. La densitat de població de la Franja de Gaza és una de les més altes del món: més de 5.000 habitants per km². La població refugiada registrada ascendeix, aproximadament, a 2,1 milions al tPo, quasi la meitat del total, conformant el 33% de la població de Cisjordània i el 71% (1,3 milions) de la població de la Franja Gaza⁴. El 49% són dones. Per la seua condició de refugiada, aquesta població és una de les més vulnerables al conflicte.

Les **polítiques i pràctiques israelianes associades al conflicte i a l'ocupació** estan provocant una **vulneració sistemàtica dels drets humans de la població palestina** en general i de la **població refugiada de Palestina** en particular. **Afecten de manera diferent homes i dones, xiquets i xiquetes**, ja que té unes dimensions de gènere molt específiques.

Mentre que els xiquets i els homes estan exposats a amenaces arbitràries a la seua integritat física, les dones i les xiquetes palestines s'enfronten a graus d'inseguretat alimentària més elevats, a una major dificultat d'accés a l'educació i als serveis de salut, així com a contínues situacions de violència de gènere, traumes causats per la violència indirecta i altres pràctiques socials nocives com la denegació o limitacions en el dret a l'herència i a la propietat, el matrimoni primerenc de xiquetes, restriccions a la mobilitat, entre d'altres. Paga la pena destacar que les dones i les xiquetes a la Franja de Gaza es van veure afectades de manera desproporcionada per les

hostilitats de l'estiu de 2014 en múltiples aspectes de la seua vida. Açò ha exacerbat les vulnerabilitats preexistents derivades de l'ocupació i el bloqueig israelianes de la Franja de Gaza, i de la discriminació contra les dones dins de la societat palestina. Preocupa especialment la situació de les vídues, les dones i xiquetes desplaçades internes, amb discapacitat, les adolescents i les dones agricultores⁵.

Malgrat les adversitats, les dones palestines són pilars que sostenen i construeixen la societat palestina. Aquesta sustentació es basa principalment en **la resiliència** que caracteritza tota la població palestina en general i més concretament les dones. La resiliència és un procés transformador pel qual es canalitzen els traumes petits per a minimitzar els impactes i sobreviure en el dia a dia amb la major dignitat possible.

Aquest treball de sustentació de la comunitat no el fan habitualment soles, sinó col·lectivament. S'organitzen per a defensar els seus drets, ja siga en organitzacions de la societat civil o comunitàries de base, en els centres de dones dels camps de refugiats o en altres moviments socials. Són agents actives de canvi, cadascuna travessada per la seua pròpia realitat social, econòmica i cultural.

En aquest context, les necessitats humanitàries de la població palestina a les quals s'ha de respondre són diverses.

⁴ UNRWA comptava a 1 de gener de 2016 5.741.480 persones registrades en les seues cinc àrees d'operació (Síria, Jordània, Líban, Gaza i Cisjordània (territori Palestí ocupat)).

⁵ *The Gaza Strip: the long term impact of the 2014 hostilities on women and girls*, ONU Dones i OCHA tPo, desembre 2015.

RESTRICCIONS AL MOVIMENT DE BÉNS I PERSONES

Les restriccions que s'imposen al moviment de la població palestina són tant físiques (llocs de control militar israelians –*checkpoints*– i blocs tallant les carreteres, entre d'altres) com burocràtiques (limitacions als permisos per a desplaçar-se i accedir a determinades àrees, la designació d'àrees restringides o tancades, etc.). Combinades, aquestes restriccions impedeixen la comunicació amb els seus veïns o familiars, alterant la seua vida familiar i social, i l'accés als serveis més bàsics i a les seues terres de cultiu i altres mitjans de vida. També agreugen la fragmentació del tPo. Aquestes limitacions imposades pel govern israelià es van incrementar considerablement arran de la Intifada iniciada al setembre de 2000.

El principal obstacle per al moviment a Cisjordània és el Mur. Amb un 62% del mateix construït, el 85% del seu traçat s'endinsa en el territori cisjordà, confinant 11.000 persones palestines en el que es denomina com *Seam Zone*⁶ (Zona d'Exclusió), zona que es troba entre el Mur i la Línia Verda.

6 *Seam Zone* és un terme referit a l'extensió de terra a Cisjordània que es troba entre la línia de l'armistici de 1949, reconeguda internacionalment com a Línia Verda, i el Mur.

El Mur obliga unes 60 comunitats palestines, en les quals viuen 190.000 persones, a prendre rutes entre dues i cinc vegades més llargues per a accedir a serveis bàsics com ara escoles o hospitals. Actualment, a Cisjordània hi ha 150 assentaments israelians⁷. Més de 90 comunitats palestines que tenen terres dins o en les proximitats de 56 assentaments israelians o *outpost*⁸ només poden accedir a aquestes terres coordinant-se prèviament amb les autoritats israelianes, generalment per un període limitat de dies durant la recollida de l'oliva⁹. Així mateix, la població palestina necessita un permís per a accedir a la *Seam Zone*. Una vegada concedit, només poden accedir a les seues terres per les 85 portes assignades per a l'accés agrícola. Segons dades de l'OCHA, el rendiment productiu de les oliveres que es troben en aquesta zona és un 60% inferior al de les oliveres que es troben en el costat palestí del mur¹⁰.

7 PCBS. Annual Statistics. *Number of Settlements and Settlers in the West Bank by Governorate*, 2015.

8 Es denominen *outpost* els assentaments informals que s'instal·len com a pas previ a la construcció d'un assentament estable.

9 *Fragmented lives*. Humanitarian Overview 2014, OCHA tPo, març 2015.

10 *Fragmented lives*. Humanitarian Overview 2014, OCHA tPo, març 2015. Segons dades d'aquest informe, 9 d'aquestes portes romanen obertes diàriament, 13 d'elles setmanal o estacionalment, i el 63 estacionalment.

D'altra banda, l'OCHA va registrar a la fi del 2016 que a Cisjordània hi ha uns 472 obstacles que dificulten la lliure circulació, 44 dels quals són controls militars israelians (*checkpoints*) permanents, 31 d'ells al llarg del mur; 52 *checkpoints* mòbils, 180 monticles de terra i 72 bloquejos de carreteres o altres vies; i 124 portes de carretera en carreteres o vies, de les quals la meitat sempre estan tancades. L'augment d'un 5% en el nombre d'obstacles respecte a l'any anterior té a veure amb més restriccions en l'accés en les Governacions de Nablus i Hebron. En 2016, en la zona H2 d'Hebron, que representa el 20% del total d'aquesta ciutat i on Israel exerceix un control total, hi havia 110 obstacles físics a la mobilitat¹¹. L'accés de més de 4.000 xiquets i xiquetes als 15 col·legis situats en la zona H2 es veu afectat per aquestes restriccions¹².

Unes 297.000 persones (27% d'elles registrades com a població refugiada) viuen en les 532 àrees residencials de l'Àrea C, que comprén algunes de les comunitats més vulnerables de Cisjordània en termes humanitaris¹³. Aproximadament el 87% de la vall del Jordà i de la ribera del mar Mort roman com a àrea tancada a la població palestina, zona que en gran part està classificada com a Àrea C.

En el cas de la Franja de Gaza, el bloqueig imposat des de 2007 per Israel afecta els 1,9 milions d'habitants, la qual cosa suposa la negació dels drets humans més bàsics plasmat a la legislació internacional pel que fa al càstig col·lectiu. El bloqueig està portant al retrocés del desenvolupament de la població de Gaza, deteriorant les seues condicions de vida i disminuint el seu accés als serveis bàsics i infraestructures.

L'accés des de Gaza a l'exterior està restringit per tres encreuaments fronterers controlats per Israel (Erez i Kerem Shalom, per a persones i béns, respectivament) i Egipte (Rafah, per a persones). Les restriccions a l'exportació de béns des de la Franja a Israel i Cisjordània, així com les limitacions d'accés a les aigües territorials per a la pesca i a les terres de cultiu, impedeixen el desenvolupament econòmic, frenen la inversió i perpetuen els alts nivells de desocupació, inseguretats alimentària i dependència de l'ajuda.

L'encreuament fronterer amb Israel a través d'Erez roman tancat des de juny de 2007 per a tota la població palestina, excepte per a casos mèdics crítics i per a treballadors d'organitzacions internacionals. L'encreuament de Rafah amb Egipte s'obri de forma esporàdica amb el consentiment de les autoritats egípcies, que permeten creuar en tots dos sentits. Des del derrocament del president egipci Mohamed Mursi al juliol de 2013, s'ha limitat molt l'obertura d'aquest pas per a la població palestina. En el 2016, el pas fronterer de Rafah va estar obert durant 44 dies.

11 OCHA oPt Press Released, *Record number of demolitions and displacements in the West Bank during 2016* <https://www.ochaopt.org/content/record-number-demolitions-and-displacements-west-bank-during-2016>

12 *Fragmented lives. Humanitarian Overview 2014*, OCHA tPo, març 2015.

13 *Area C Vulnerability Profile*, OCHA tPo, 2014. http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_fact_sheet_5_3_2014_en.pdf

El trànsit de mercaderies roman en menys del 45% dels nivells anteriors a 2007, a més el comerç de béns produïts a la Franja amb els seus mercats històrics queda molt limitat a Cisjordània. En 2015, per primera vegada des del bloqueig, van eixir productes de Gaza al mercat d'Israel. En 2016 un total de 2.131 camions de productes (en la seua majoria agrícoles)¹⁴ van eixir de la Franja de Gaza al mercat internacional, cisjordà i israelià (1.295 al mercat israelià i 283, a l'internacional) a través de l'encreuament de Kerem Shalom, comparat amb els 5.774 camions que eixien de Gaza als mercats l'any 2007¹⁵.

Després de l'última ofensiva israeliana sobre la Franja de Gaza en 2014, es va arribar a un acord temporal entre l'Autoritat Palestina i el govern d'Israel denominat Mecanisme de Reconstrucció de Gaza (*Gaza Reconstruction Mechanism*, GRM)¹⁶, facilitat per les Nacions Unides, per a permetre l'entrada a Gaza de materials i maquinària de construcció per a la reparació i reconstrucció, considerant programes més que projectes individuals. Una unitat formada pel Ministeri de l'Interior palestí, el govern d'Israel i l'Oficina del Coordinador Especial de Nacions Unides per al Procés de Pau de l'Orient Mitjà (UNSCO) s'encarrega de donar suport a aquest mecanisme. Així mateix, s'ha establert una base de dades, gestionada per l'Autoritat Palestina, de les acreditacions concedides als projectes emmarcats en el mecanisme, constructors i proveïdors de materials i equips de construcció, que done seguiment als materials sol·licitats i distribuïts a la Franja de Gaza. El Govern d'Israel participa també en aquest procés d'acreditació. Els materials de construcció representen el 59% del total de les importacions de la franja de Gaza¹⁷. A començament de 2017, 78 dels 82 hospitals i centres de salut danyats durant aquesta ofensiva havien sigut reconstruïts o reparats, igual que 253 dels 259 col·legis danyats o destruïts¹⁸.

En declaracions de l'1 d'abril de 2015, Robert Turner, exdirector d'operacions de l'UNRWA a la Franja de Gaza, va assenyalar que encara que el GRM és necessari, no pot substituir l'aixecament del bloqueig "*La reconstrucció de Gaza només pot desenvolupar-se si els recursos estan disponibles a través del GRM, el bloqueig s'alça i la situació política s'estabilitza*".

Com a conseqüència del bloqueig a la Franja, un percentatge elevat de medicaments essencials no es troben disponibles. Els tractaments de malalties com ara diabetis, esclerosi múltiple o càncer, entre d'altres, es veuen interromputs per l'absència de medicació. A causa d'aquestes mancances, s'ha fet necessari derivar a una multitud de pacients a hospitals fora de la Franja per a rebre el tractament adequat. Per a poder eixir de Gaza és necessari obtenir permisos especials de les autoritats israelianes per a creuar a través d'Èrez o egípcies per a fer-ho a través de Rafah, la qual cosa incrementa encara més l'ansietat i l'angoixa de les persones malaltes. En el 2016, es va incrementar en un 20% el nombre de sol·licituds de permisos de pacients per a accedir a serveis de salut israelianes o a Cisjordània a través d'Èrez, dels quals, solament se'n van aprovar el 63,8%. No obstant això, el 30% d'aquestes sol·licituds van ser aprovades fora de temps, la qual cosa va fer que els pacients perderen les seues cites mèdiques i hagueren de reprogramar-les¹⁹. En 2015, van creuar a Egipte pel pas de Rafah 178 dels 1.670 pacients referits pel Ministeri de Salut palestí a Egipte²⁰.

La capacitat elèctrica necessària per a proveir la població de Gaza s'estima en 350 megawatts (MW), però en l'actualitat no s'aconsegueix la meitat d'aquesta xifra. L'absència de combustibles i els danys en la central i el sistema elèctric han produït que hi haja talls en el subministrament elèctric d'entre 12 i 18 hores al dia a la Franja de Gaza (**veure ODS 7**).

14 *Humanitarian Needs Overview 2017*, OCHA tPo, novembre 2016.

15 *Fragmented lives. Humanitarian Overview 2014*, OCHA tPo, març 2015.

16 http://www.unsco.org/gaza%20Reconstruction%20*Mechanism%20*Fact%20*Sheet%209%20*October%202014.pdf

17 *Access of people and goods in 2015*, març de 2016, OCHA tPo.

18 *National Office for the reconstruction of Gaza. Summary report, for the reconstruction of the southern governorates*, 12 d'abril, 2017. <http://www.palgov.ps/en/article/90/gaza-reconstruction-12-april-2017>

19 OCHA oPt, *Overview of access of Palestinians from Gaza* 2016. gener 2017.

20 OCHA oPt; *Fragmented lives. Humanitarian Overview 2015*, juny 2016 i *Access of people and goods in 2015*, març de 2016.

DEMOLICIONS D'HABITATGES I DESPLAÇAMENT DE LA POBLACIÓ

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

12: Ningú serà objecte d'ingerències arbitràries en la seua vida privada, la seua família, el seu domicili o la seua correspondència, ni d'atacs a la seua honra o a la seua reputació. Tota persona té drets a la protecció de la llei contra tals ingerències o atacs.

17: 1. Tota persona té dret a la propietat, individualment i col·lectiva.
2. Ningú serà privat arbitràriament de la seua propietat.

Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW, 1979), veure a:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/sconvention.htm>

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm-sp.htm>

ODS 11: Comunitats i ciutat sostenibles, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

A Cisjordània, el desposseïment i el desplaçament forçós s'estan incrementant de forma preocupant a causa de la confiscació de terres, a les restriccions de la construcció, a l'increment dels assentaments, a plans de reubicació de població palestina com la beduïna en l'Àrea C, a la demolició d'habitatges o estructures per a la generació d'ingressos (estables, etc.), entre d'altres.

Durant l'any 2016 es van registrar un total de 1.093 demolicions de propietats pertanyents a la població palestina a Cisjordània, principalment a l'Àrea C i Jerusalem Est, les quals van desplaçar 1.600 persones i en van

afectar altres 7.000 més. Aquestes xifres són les més altes des de 2009. I en comparació amb 2015, el nombre de demolicions i persones desplaçades va augmentar quasi el doble. A la fi del 2016, existien aproximadament 12.500 ordres de demolició, en la seua majoria a l'Àrea C, algunes de les quals daten de 1980. Les ordres de demolició no compten amb data d'expiració i poden executar-se en qualsevol moment. Una quarta part d'aquestes ordres de demolició, més de 2.900, es troben suspeses temporalment per apel·lacions legals presentades davant tribunals israelians.

Durant la primera meitat del 2016, es van denegar 391 de les 428 sol·licituds per a construir a l'Àrea C, la qual cosa suposa un 91% de sol·licituds denegades²¹. Entre els anys 2010 i 2014, 33 de les 2.020 sol·licituds de construcció sol·licitades per població palestina resident a l'Àrea C van ser aprovades per les autoritats israelianes²².

La planificació restrictiva i la zonificació a l'Àrea C és un dels majors desencadenants del desplaçament forçós, juntament amb l'expansió dels assentaments i la violència que afecta la població refugiada i pastoral. Més de 7.500 beduïns i pastors palestins de 46 comunitats de la zona central de Cisjordània estan en risc de desplaçament forçós a causa del pla de reassentament de les autoritats israelianes. A l'agost de 2014, l'Administració Civil Israeliana (ICA en les seues sigles en anglès) va dipositar les línies del pla per a l'establiment d'una nova població a prop de Jericó per a transferir aquestes comunitats. Durant aquest any, l'ICA va demolir, va desmantellar o va confiscar unes 70 estructures d'habitatge i mitjans de vida en almenys 10 d'aquestes comunitats.

La pèrdua de les llars i el desplaçament forçós incrementen considerablement la dependència de l'ajuda humanitària de les famílies. En la Franja de Gaza, el 80% de la població depén de l'ajuda externa²³. L'impacte de l'ofensiva militar israeliana Marge Protector sobre la Franja a l'estiu de 2014 continua en 2017. Durant aquesta ofensiva, més de 145.000 llars van patir danys menors, unes 6.000 danys majors i altres 18.000 van ser destruïdes o presenten danys

severs. A febrer 2017, 7.700 famílies (aproximadament 40.000 persones²⁴) van ser desplaçades de les seues llars, ja que van ser destruïdes o danyades greument durant l'ofensiva. Unes 4.000 famílies segueixen allotjades en espais insegurs actualment, en ocasions entre els enderroc de les seues llars destruïdes.

Encara que oficialment no s'impedisca a les dones posseir habitatges o terres, tradicionalment són els homes els que han figurat com a titulars en els documents relatius a la propietat i és a través de les relacions amb els seus marits, pares i germans com les dones palestines asseguren la tinença d'un habitatge. Açò fa que les dones siguin més vulnerables a perdre les seues llars després de la mort d'un membre masculí de la família (pare, marit) o després del divorci dels seus marits. Encara que el sistema legal islàmic de la *sharia* permet a les dones accedir a part de l'herència, en general, a la meitat del que correspondria a un descendent home, moltes dones s'enfronten a pressions fora dels tribunals perquè renunciïn als seus drets o accepten una part més xicoteta del que legalment els correspon.

Les dones que perden les seues llars i es veuen desplaçades per les situacions descrites perden l'espai que suposa el centre de les seues vides, on gaudeixen de la seua privadesa, autonomia, construeixen el seu teixit social i desenvolupen activitats de generació d'ingressos de xicoteta escala. Aquest impacte requereix d'una atenció especial.

21 OCHA oPt: *Record number of demolitions and displacements in the West Bank during 2016* <https://www.ochaopt.org/content/record-number-demolitions-and-displacements-west-bank-during-2016>, 2017.

22 OCHA tPo; *Fragmented lives. Humanitarian Overview 2015*, juny 2016.
23 *2015 Strategic Response Pla oPt*, OCHA tPo.

24 *Humanitarian Needs Overview 2017*, OCHA tPo, novembre 2016.

VIOLÈNCIA

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

1: Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets i, dotats com estan de raó i consciència, han de comportar-se fraternalment els uns amb els altres.

3: Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seua persona.

5: Ningú serà sotmés a tortures ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW, 1979) i la seua Recomanació 19 (1992):

6: L'article 1 de la Convenció defineix la discriminació contra la dona. Aquesta definició inclou la violència basada en el sexe, és a dir, la violència dirigida contra la dona perquè és dona o que l'afecta de forma desproporcionada. Inclou actes que infligeixen danys o sofriments d'índole física, mental o sexual, amenaces de cometre aquests actes, coacció i altres formes de privació de la llibertat. La violència contra la dona pot contravenir disposicions de la convenció, sense tenir en compte si parlen expressament de la violència.

ODS 5: Igualtat de Gènere i ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Les amenaces a la seguretat i les violacions de drets humans són una constant, no solament a Gaza, sinó també a Cisjordània, incloent-hi Jerusalem Est. L'OCHA estima que **la totalitat de la població del territori Palestí ocupat es troba en necessitat de protecció** i 1,8 milions estarien en risc, d'ells 265.000 xiquetes i xiquets amb necessitat de suport psicosocial i de protecció; 1.200 xiquets arrestats per les forces policials a Cisjordània amb necessitat d'assistència legal; unes 350.000 persones residents en 67 comunitats de Cisjordània vulnerables a la violència dels colons; i altres 294.000 dones en necessitat de diferents serveis d'atenció a la violència de gènere.

A Cisjordània, entre octubre de 2015 i setembre de 2016, van resultar ferides 14.942 persones palestines i 312 israelianes, i el nombre de víctimes mortals va ascendir a 205 palestines i 36 israelianes, de les quals 30 eren civils²⁵.

El nombre de víctimes mortals i ferides palestines en incidents amb les forces israelianes i els colons ha augmentat considerablement des de l'any 2005, segons dades recopilades per l'OCHA, igual que el nombre d'incidents palestins que van provocar morts israelians²⁶. El nombre d'arbres (principalment oliveres) danyats,

²⁵ 2017 Humanitarian needs overview for the occupied Palestinian territory, OCHA tPo, novembre de 2016.

²⁶ Fragmented lives. Humanitarian Overview 2015, OCHA tPo, juny 2016.

arrancats o robats va ascendir a 11.254 en 2015 front als 9.390 en 2014²⁷. El nombre de xiquets afectats per aquests incidents ha augmentat igualment: i entre gener de 2015 i juny de 2016 es van registrar 3.700 incidents a Cisjordània que van afectar a 70.708 xiquets. Aquests incidents inclouen lesions i morts, atacs contra col·legis i centres de salut, denegació d'accés per a l'ajuda humanitària, demolicions i reclutaments²⁸.

A la fi de 2016, uns 6.000 palestins es trobaven detinguts sota el sistema de presons israelianes, 442 dels quals eren menors. Homes, joves i xiquets solen ser més objecte de violència i detenció per part de les forces militars israelianes que les dones i les xiquetes. No obstant això, les dones detingudes s'enfronten a desafiaments específics de gènere, incloent-hi l'accés inadequat a l'atenció mèdica, els riscos associats amb l'embaràs i parir en la presó, i l'assetjament sexual. A més, després del seu alliberament, les dones són particularment vulnerables a l'estigmatització i la marginació en les seues comunitats²⁹.

La majoria de la població palestina mostra símptomes d'ansietat i por a ser ferida o assassinada mitjançant atacs aeris impredecibles. Gran part dels xiquets i xiquetes palestins han estat exposats en major o menor intensitat al conflicte i han perdut algun familiar o conegut, la qual cosa els porta a patir alts nivells d'ansietat. El trauma ocasionat pels 50 dies de l'ofensiva Marge Protector, el dolor causat per la pèrdua d'éssers estimats, per les ferides i amputacions, com per la pèrdua de les llars, és immensurable. A la fi de 2016, 228.966 menors a Gaza i 35.846 a Cisjordània van necessitar atenció psicossocial, intervencions de protecció infantil i programes d'adquisició d'habilitats per a la vida. L'estrès i la por per a xiquetes i xiquets, pares i professors no ha disminuït³⁰.

27 *Ibid.*

28 2017 Humanitarian needs overview for the occupied Palestinian territory, OCHA tPo, novembre de 2016.

29 *Access Denied: Palestinian Women's Access to Justice in the West Bank of the Occupied Palestinian Territory: Where are women? Where is women's accessibility to "justice"? Are there possibilities for justice in the context of military occupation?* ONU Dones en tPo, 2014.

30 2017 Humanitarian Needs Overview, OCHA tPo, novembre 2016.

A més de la violència directa de l'ocupació israeliana, les dones palestines fan front a la violència derivada dels valors patriarcals de la seua pròpia societat. La perllongada crisi de protecció a conseqüència de l'ocupació i el bloqueig ha agreujat els valors patriarcals d'aquesta societat i ha exacerbat la violència de gènere en totes les seues formes. Molts homes se senten notablement frustrats, amb alts índexs d'ansietat, i amb una pèrdua absoluta de poder i autoritat a causa de les humiliacions constants i de la violència continuada que pateixen per part de l'exèrcit israelià, així com per les limitades oportunitats laborals i el nivell de desocupació, que els impedeix garantir el seu rol tradicional de proveïdors de les seues llars. Aquesta situació, sense justificar en cap moment la violència de gènere, ha contribuït, sens dubte, al seu increment.

Existeixen dades, encara que limitades per a tenir una valoració completa de la prevalença, abast i conseqüències d'aquesta problemàtica, ja que les dades estadístiques no són recollides amb periodicitat i de forma sistemàtica. Segons l'Oficina Central d'Estadístiques de Palestina (PCBS), en el 2011 el 62% de les dones casades d'entre 15 i 49 anys en el tPo van patir violència psicològica, el 23% violència física i el 11% violència sexual almenys una vegada per part de la seua parella. Els casos de *feminicidi*³¹ en el tPo registrats van ascendir de 12, l'any 2012, a 28, l'any 2013, segons l'oficina d'ONU Dones en el tPo.

En general, les dones no denuncien la violència de gènere en ser considerada un assumpte privat de les famílies i perquè els mecanismes de protecció que les emparen són molt limitats i poc coneguts. Segons dades del PCBS de 2011, davant una situació de violència de gènere, només el 0,7% de les dones enquestades cercaria ajuda

31 Encara que el Model de protocol llatinoamericà de recerca de les morts violentes de dones per raons de gènere (feminicidi) elaborat per l'OACNUDH i ONU Dones diu que no existeix una definició consensuada d'aquests conceptes i que encara està sent debatuda, a efectes pràctics, els entenen com "la mort violenta de dones per raons de gènere, bé tinga lloc dins de la família, unitat domèstica o en qualsevol altra relació interpersonal, en la comunitat, per part de qualsevol persona, bé siga perpetrada o tolerada per l'Estat i els seus agents, per acció o omissió. OACNUDH i ONU Dones: *Model de protocol llatinoamericà de recerca de les morts violentes de dones per raons de gènere (feminicidi)*. Disponible en <http://www.un.org/es/women/endviolence/pdf/Modelo%20de%20Protocolo.pdf>

en institucions especialitzades (organitzacions de dones, serveis públics com la policia, etc.), la resta preferiria mantenir-se en silenci (65%) i cercaria ajuda en la família (30%). L'accés als serveis i les restriccions a la mobilitat en l'Àrea C i Jerusalem Est dificulten encara més que les dones supervivents de violència de gènere puguin rebre protecció. Les condicions de vida de les dones i xiquetes desplaçades internes a la Franja de Gaza, que viuen en llars d'acollida, apartaments de lloguer, en els enderrocats de les seues llars destruïdes, etc., on tenen menys privadesa, augmenta la seua exposició a l'assetjament i a la violència de gènere. Es calcula que unes 294.000 dones i xiquetes necessiten serveis d'atenció a la violència de gènere de caràcter legal, sanitari i psicosocial³².

Les condicions de vida precàries i l'amuntegament, particularment entre les persones desplaçades internes, juntament amb la pèrdua de mitjans de vida porta a les famílies de Gaza a recórrer a mesures com l'abandó de l'escola o el matrimoni primerenc de les xiquetes, com a mecanisme de protecció, i per aconseguir un alleujament de la càrrega econòmica que suposa un membre menys dependent de la família³³. Hi ha evidència que la prevalença del matrimoni precoç de les xiquetes ha anat en augment en els últims anys, especialment en les comunitats que viuen una major situació de pobresa i amuntegament³⁴. Segons dades de PCBS de 2014, el 28,6% de les dones de Gaza menors de 49 anys es van casar abans dels 18 anys

32 2016 Humanitarian Needs Overview, OCHA tPo, novembre 2015.

33 Needs of women and girls in humanitarian action in Gaza. Gender Alert for the 2016 Response Pla, ONU Dones i OCHA tPo, agost 2015.

34 Needs of women and girls in humanitarian action in Gaza. Gender Alert for the 2016 Response Pla, ONU Dones i OCHA tPo, agost 2015, i Early Marriage in Gaza: Causes and Impact, Palestine (Draft), Women's Affairs Center, 2015.

i el 2,8% abans dels 15 anys (a Cisjordània aquesta última dada és de l'1,6%). En 2015 les xifres han augmentat: eren menors una de cada tres joves casades a Gaza, mentre que a Hebron la taxa va ser d'una de cada quatre.

Tenir estatus de refugiada de Palestina suposa fer front a grans dificultats, però tenir a més una discapacitat les agreuja, especialment en el cas de les dones, xiquets i xiquetes. La discriminació, l'aïllament i l'exclusió fan que les persones amb discapacitat siguin més vulnerables a la violència, l'abús, l'abandó i l'explotació. Els xiquets i xiquetes amb discapacitat tenen de tres a quatre vegades més probabilitats de ser víctimes de la violència. Les xiquetes i dones amb discapacitat pateixen la violència, l'abús i l'explotació amb el doble de freqüència que les dones sense discapacitat, durant un període de temps més llarg, i pateixen lesions més greus com a resultat de la violència. Les dones solteres amb discapacitat tenen més probabilitats de patir discriminació i marginació³⁵.

35 Supporting persons with disabilities. Disability Programme Fact Sheet, UNRWA, 2016.

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

3: Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la seua persona.

25: Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li assegure, així com a la seua família, la salut i el benestar, i especialment l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris; té així mateix dret a les assegurances en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa o altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seua voluntat.

Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW, 1979), veure a:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/sconvention.htm>

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm-sp.htm>

ODS 3: Salut i benestar i ODS 6: Aigua neta i sanejament, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Mentre que les limitacions en la circulació obstaculitzen l'accés a l'assistència sanitària de tota la població, dones, xiquets i xiquetes han de fer front a riscos particulars. La inseguretat alimentària i una dieta pobra en micronutrients comporta que el 70% dels bebès d'entre 9 i 12 mesos, i un 35% de les dones embarassades patisca anèmia.

La deficiència de ferro té un impacte directe en la morbiditat i mortalitat materna i fetal. Per primera vegada en les últimes cinc dècades, la taxa de mortalitat infantil a la Franja de Gaza ha augmentat (actualment és de 22,4 per cada mil nascuts vius, mentre que l'any 2008 la taxa era de 20 per cada mil). Els talls d'electricitat, la falta de medicaments i la dificultat per a introduir equips sanitaris

com a conseqüència de l'ocupació i el bloqueig posa en risc la salut dels nounats, en particular durant les ofensives militars israelianes. Durant Marge Protector, 40.000 dones embarassades van quedar privades de l'accés als serveis de salut per les dificultats que comportava accedir als centres sanitaris. D'igual forma, diversos centres de salut primaris destruïts durant aquesta ofensiva militar no han sigut reparats, la qual cosa comporta que quasi 80.000 habitants, hagen de viatjar a zones limítrofes (dins de Gaza) per a tenir accés a la salut.

El mur obliga a unes 60 comunitats palestines a Cisjordània, en les quals viuen 190.000 persones, a utilitzar rutes entre dues i cinc vegades més llargues per a accedir a serveis bàsics com ara escoles i hospitals. Organitzacions humanitàries com l'UNRWA i l'Autoritat Palestina compten amb sistemes de clíniques mòbils per a atendre a aquelles poblacions que no compten amb centres de salut propers o que pateixen dificultats per accedir-ne a causa del mur o altre tipus d'obstacles.

Els serveis d'atenció primària i hospitals a Gaza són inadequats, sobretot per al tractament de malalties no transmissibles i cròniques, com són la diabetis, la hipertensió o el càncer, requerint en alguns casos eixir de la Franja per a rebre tractament, amb les dificultats que açò comporta, com ja s'ha dit. Israel ha imposat restriccions en l'edat dels acompanyants que sol·liciten un permís per a un tractament mèdic fora de Gaza, la qual cosa comporta que, en alguns casos, ni la mare ni el pare d'un menor que

sol·licita un permís mèdic puguen acompanyar-lo. Des del 2014, la frontera de Rafah ha sigut tancada durant llargues temporades, la qual cosa limita les possibilitats de les persones palestines a rebre tractaments mèdics especialitzats a Egipte, com ja s'ha esmentat.

A Gaza, el trauma psicològic, la pobresa i la degradació del medi ambient té un impacte negatiu en la salut física i mental de la població. Segons dades de *Gaza Community Mental Health Programme*, organització no governamental palestina, el 51% de la població menor i el 31% de la població adulta de la Franja patia estrès posttraumàtic després de l'ofensiva de Marge Protector. Segons dades de l'UNRWA, dos anys després de l'ofensiva, el 55% dels pacients que acudeixen als centres de salut de l'UNRWA a Gaza mostrava nivells baixos de benestar psicosocial. El 70% d'aquestes persones van ser identificades com a potencialment deprimides. Dels menors que atenen en aquests centres, el 30% necessita intervenció psicosocial. Els símptomes més comuns són: malsons, desordres alimentaris, por intensa i enuresi nocturna.

AIGUA I SANEJAMENT

Resolució 64/292 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 28 de juliol de 2010:

Reconèixer explícitament *"que el dret a l'aigua potable i al sanejament és un dret humà essencial per al ple gaudi de la vida i de tots els drets humans"*.

ODS 6: Aigua neta i sanejament, i ODS 14: Vida submarina, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

La mitjana de litres consumits per persona i dia al tPo és de 82,2 (84,3 litres a Cisjordània i 79,2 en la Franja de Gaza)³⁶, la qual cosa està lluny de les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) de 100 litres diaris per persona.

Només el 53% de les llars al tPo estan connectades a la xarxa de sanejament i tractament d'aigües residuals (només 30% de les comunitats de l'Àrea C), amb els conseqüents problemes de salut que açò comporta.

El preu de l'aigua s'ha disparat a causa de l'increment dels costos de transport i a la falta d'accés a les fonts tradicionals d'aigua. Les famílies palestines usen el 8% dels seus ingressos mensuals a comprar aigua, més del doble de la mitjana mundial (3,5%). A Cisjordània, s'estima que més de 445.000 persones que resideixen a les Àrees A i B, i altres 150.000 a l'Àrea C, reben aigua una vegada a la setmana o menys, o estan desconnectades completament del servei. D'especial vulnerabilitat és el cas d'unes 35.000 persones en l'Àrea C que pateixen talls d'aigua, sobretot

³⁶ Palestinian Central Bureau of Statistics (PCBS) and the Palestinian Water Authority Press Release on the Occasion of the World Water Day in 2017, PCBS, març de 2017.

durant els mesos d'estiu, la qual cosa fa que gasten la meitat dels seus ingressos mensuals a comprar aigua en cisternes. El seu nivell de consum d'aigua és inferior a 20 litres d'aigua per persona i dia, lluny dels 100 litres recomanats per l'OMS. La falta d'aprovació de permisos de construcció fa que el 36% de la població palestina a Jerusalem Est es connecte a les xarxes de proveïment d'aigua potable i aigües residuals de forma no legal³⁷.

El 20% dels col·legis a Gaza i el 10% a Cisjordània pateixen talls d'aigua que poden durar fins a dues setmanes. La falta de manteniment dels banys dels centres educatius, per sota dels estàndards internacionals, fa que el 47% de la població estudiantil de Gaza i el 31% de Cisjordània s'abstingui d'utilitzar aquestes instal·lacions, la qual cosa afecta en gran mesura les alumnes³⁸.

L'aigua consumida a la Franja és a més de baixa qualitat. Més del 95% de l'aqüífer està contaminat i no compleix els estàndards internacionals per al consum humà. Per al 2020, es preveu que el dany de l'aqüífer de Gaza siga irreversible³⁹. Més de 95 milions de litres d'aigües residuals sense tractar o parcialment tractades, són abocades cada dia a la Mediterrània, amb el conseqüent risc per a la salut i per al sector pesquer. El bloqueig a l'entrada de materials de recanvi i els continus talls elèctrics impedeixen la construcció d'infraestructures d'aigua i sanejament.

El 40% de les llars de Gaza reben aigua corrent entre unes 5-8 hores 2 dies a la setmana o menys i un 28% de la població no té connexions d'aigües residuals⁴⁰. Açò afecta la capacitat de les dones de disposar de temps per a les seues pròpies necessitats i per desenvolupar activitats generadores d'ingressos. La divisió tradicional de rols fa que dones i xiquetes siguen les principals responsables de les tasques domèstiques, com el proveïment d'aigua, a les quals han de dedicar més temps.

Al gener de 2017, es va inaugurar una planta dessaladora que produirà 6.000 m³ d'aigua dessalada al dia amb la qual s'espera proveir, inicialment, 75.000 persones del sud de Gaza. Es projecta que per a l'any 2020 augmente la seua producció en més del doble (20.000 m³ per dia), amb la qual cosa es beneficiarien 275.000 persones. Funciona amb un sistema de gestió energètica eficient ja que els panells solars instal·lats li proporcionen el 12% de l'energia necessària per al seu funcionament⁴¹.

37 2017 Humanitarian Needs Overview, OCHA tPo, novembre de 2016

38 Ibíd.

39 Gaza in 2020, a Liveable Plau? UNRWA, agost 2012.

40 2017 Humanitarian Needs Overview, OCHA tPo, novembre de 2016.

41 Largest seawater desalination plant opened in Gaza, OCHA tPo, març de 2017. <https://www.ochaopt.org/content/largest-seawater-desalination-plant-opened-gaza>

EDUCACIÓ

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

1: Tota persona té dret a l'educació. L'educació ha de ser gratuïta, almenys pel que concerneix la instrucció elemental i fonamental. La instrucció elemental serà obligatòria. La instrucció tècnica i professional haurà de ser generalitzada; l'accés als estudis superiors serà igual per a tots, en funció dels mèrits respectius.

2: L'educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana i l'enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals; afavorirà la comprensió, la tolerància i l'amistat entre totes les nacions i tots els grups ètnics o religiosos, i promourà el desenvolupament de les activitats de les Nacions Unides per al manteniment de la pau.

Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW, 1979), veure a:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/sconvention.htm>

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm-sp.htm>

ODS 4: Educació de qualitat, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

L'educació és molt important per a la població palestina. La taxa d'alfabetització arriba al 96,4% de la població palestina i el 22,7% de la població major de 10 anys compta amb 13 anys d'estudi. El sistema educatiu palestí opera en un entorn caracteritzat per la inestabilitat permanent i la violència. Les operacions militars i les agressions dels colons es produeixen durant l'horari escolar i en alguns casos fereixen directament els xiquets i xiquetes. A

causa d'açò, aproximadament, 504.473 xiquetes i xiquets requereixen assistència humanitària per a accedir a les escoles en un ambient segur.

A Cisjordània, de vegades xiquets i xiquetes han de creuar controls militars israelians o prendre camins més llargs per a superar obstacles diversos i arribar a l'escola. A més del temps, cal sumar-hi els costos del transport.

En alguns casos, sense aquests obstacles, no tardaven més de 5 minuts a arribar al centre educatiu. Segons l'OCHA, a la fi de 2016, 51 escoles construïdes a la zona C tenen ordres de demolició. Es calcula que el nombre de xiquets i xiquetes que abandonen l'educació en el dotzè grau és del 40%.

A Gaza, el bloqueig i els efectes de les ofensives militars israelianes Plom Fos i Marge Protector han generat nombroses necessitats en termes d'infraestructures. Abans de Marge Protector, es necessitaven 250 escoles noves, necessitat que s'ha vist augmentada pels danys de diferent grau patits per escoles de l'UNRWA (83) i governamentals (189)⁴². Per a pal·liar aquesta mancança, el 80% de les escoles governamentals i el 93% de les de l'UNRWA fan tornos dobles⁴³. Les escoles properes a la tanca fronterera de la Franja estan especialment sotmeses a trets, per la qual cosa han resultat ferits 17 xiquets i xiquetes des de setembre de 2011. Per a assegurar la integritat dels menors, els pares i personal de les escoles treballen per trobar rutes escolars segures encara que siguin més llargues. Malgrat aquestes mesures, un alt percentatge de xiquets i xiquetes presenta quadres d'ansietat i d'estrés a conseqüència de la violència.

Quasi 550 institucions educatives van resultar destruïdes o danyades greument durant l'ofensiva Marge Protector. A la fi de 2016, 170 de les 176 escoles governamentals afectades, 180 de les 274 escoletes, i 9 de les 14 institucions d'educació superior han sigut ja reparades, i altres 5 estan en procés de reconstrucció. Les 83 escoles de l'UNRWA estan ja completament reparades i en funcionament⁴⁴.

42 2015 Strategic Response Plan oPt, OCHA tPo.

43 Ibid.

44 National Office for the reconstruction of Gaza, Summary report, abril de 2017. <http://www.palgov.ps/en/article/90/gaza-reconstruction-12-april-2017>

INSEGURETAT ALIMENTÀRIA I MITJANS DE VIDA

Articles de la Declaració Universal dels Drets Humans (1948)

22: Tota persona, com a membre de la societat, té dret a la seguretat social, i a obtenir, mitjançant l'esforç nacional i la cooperació internacional, tenint en compte l'organització i els recursos de cada Estat, la satisfacció dels drets econòmics, socials i culturals, indispensables a la seua dignitat i al lliure desenvolupament de la seua personalitat.

23: Tota persona té dret al treball, a la lliure elecció del seu treball, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a la protecció contra la desocupació. Tota persona té dret, sense cap discriminació, a igual salari per treball igual. Tota persona que treballa té dret a una remuneració equitativa i satisfactòria, que li assegure, així com a la seua família, una existència conforme a la dignitat humana i que serà completada, en cas necessari, per qualssevol altres mitjans de protecció social. Tota persona té dret a fundar sindicats i a sindicar-se per a la defensa dels seus interessos.

25: Tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li assegure, així com a la seua família, la salut i el benestar, i especialment l'alimentació, el vestit, l'habitatge, l'assistència mèdica i els serveis socials necessaris; té així mateix dret a les assegurances en cas de desocupació, malaltia, invalidesa, viduïtat, vellesa i altres casos de pèrdua dels seus mitjans de subsistència per circumstàncies independents de la seua voluntat.

Convenció per a l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW, 1979), veure a:

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/sconvention.htm>

<http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm-sp.htm>

ODS 1: Fi de la pobresa, ODS 2: Fam zero, ODS 10: Reducció de les Desigualtats, ODS 7: Energia assequible i no contaminant, i ODS 14: Vida Submarina, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

La seguretat alimentària és una de les majors preocupacions humanitàries al tPo. No és una mera qüestió d'accés als aliments, sinó més aviat una qüestió de poder adquisitiu i d'accés econòmic a l'alimentació. Com a exemple, una família a Cisjordània gasta de mitjana el 55% dels seus ingressos en alimentació, una xifra que baixa fins al 48%, a Gaza.

Un total d'1,6 milions (27%) de persones al tPo pateix d'inseguretat alimentària, (el 47% de les llars a Gaza, el 16% de les de Cisjordània, 39% dels que viuen en camps de refugiats i 32% dels encapçalats per dones)⁴⁵, a causa de principalment l'ocupació, el conflicte, les restriccions a la mobilitat de béns i persones, l'augment dels preus i la creixent desocupació. Gran part d'aquest 27% rep ajudes alimentàries per part del govern palestí o organitzacions internacionals com l'UNRWA. A aquestes dades, cal sumar els més de 7.000 refugiats beduïns que es troben en alt risc d'inseguretat alimentària i necessitat de protecció. Els nivells d'inseguretat alimentària i desocupació pugen quan es tracta de la població refugiada de Palestina a la Franja de Gaza (43,7%) i Cisjordània (22%), inclòs Jerusalem Est.

Després de l'ofensiva de Marge Protector, l'OCHA calcula que el 73% de la població de Gaza pateix inseguretat alimentària. S'estima que un 26,6% de la població viu en absoluta pobresa (18,4% a Cisjordània i 40,3% a Gaza), amb menys de 3,5 dòlars diaris. Com a conseqüència, a la Franja de Gaza el 80% de les llars depenen de l'ajuda humanitària.

⁴⁵ OCHA tPo; 2016 *Humanitarian Needs Overview (complete document and Dashboard)*, novembre 2015.

En 2016, la taxa de desocupació va ser del 42% (60% dones i 35,9% homes) a la Franja de Gaza i 15,4% (26,7% dones i 15% homes) a Cisjordània. A la Franja de Gaza la desocupació en la població jove d'entre 15 i 29 anys va ser de 62%, en les dones joves un 82,6% i en els refugiats un 43,7%⁴⁶. Per altra banda, la taxa de participació de les dones palestines en el mercat laboral és del 19,4%, igualment molt baixa comparada amb la taxa d'homes que arriba al 71,5%. La desocupació dels joves al tPo és del 61% per als homes i 87,6% per a les dones. La desigualtat entre homes i dones també es reflecteix en la bretxa salarial: les dones palestines reben el 73% del salari diari dels homes, o siga, un 27% menys (PCBS, 2017).

Aproximadament el 50% de la població palestina té deficiència de més d'un micronutrient. És particularment alarmant la situació de les joves adolescents de Gaza, un 72% de les quals té dèficit de vitamina D i un 64% de vitamina A⁴⁷. La pujada dels preus i la baixada del poder adquisitiu ha portat a desenvolupar estratègies de supervivència com ara el consum d'aliments més barats i pobres en nutrients (56% de la població de Gaza), la venda d'objectes personals, la reducció del nombre de menjades per dia (36%), l'increment de l'endeutament de les famílies, l'abandó de l'escola per part dels menors (especialment les xiquetes), la reducció de la despesa en sanitat o la sobreexplotació dels recursos naturals, entre d'altres.

⁴⁶ OCHA tPo; 2017: *Humanitarian Needs Overview*, OCHA tPo, novembre 2016 i *The Gaza Strip: The long-term impact of the 2014 hostilities on women and girls*, desembre de 2015.

⁴⁷ *Ibíd.*

A Cisjordània, les restriccions en el moviment i a l'accés dels recursos de l'Àrea C, on es troba una part important de la terra i dels recursos palestins, la demolició d'estructures o l'expansió dels assentaments il·legals israelianes, afecten i deterioren els mitjans de vida de la població palestina. Fins a octubre de 2016, les demolicions i la confiscació de mitjans de producció quasi s'ha doblat en 2016 respecte a 2015, 390 front a 174, respectivament. D'aquestes 390 demolicions, 150 van ser d'infraestructures pertanyents a població amb estatus de refugiada de Palestina⁴⁸.

La població agricultora de la Franja de Gaza no té accés al 35% de la terra cultivable disponible a causa de les restriccions d'accés imposades per Israel a les zones properes a la frontera (Àrees d'Accés Restringit, ARA en les seues sigles en anglès) i a la part nord de la franja. Durant l'any 2015, van morir 80 persones palestines i 80 més ferides en accedir a aquestes zones front a les 5 mortes i 143 ferides (sense comptar les víctimes de l'operació Marge Protector) de 2014⁴⁹. Els pescadors només poden endinsar-se sis milles nàutiques en la mar per a pescar, la qual cosa representa una reducció del 73% de l'àrea de pesca pactada als Acords d'Oslo (20 milles nàutiques). L'any 2014, 59 pescadors van ser arrestats en la mar i es confiscaren 27 vaixells.

Tot i que la divisió tradicional de rols relega les dones a l'espai domèstic i els homes al treball assalariat fora de la llar, l'alt nombre d'homes assassinats, ferits o empresonats ha fet que les dones tinguin un paper molt més rellevant en la cura i el sostén familiar, la provisió d'aigua i menjar, i l'accés a l'educació dels fills i filles. Tanmateix, les dones

palestines troben poc espai en el mercat laboral formal, per la qual cosa moltes treballen en el sector informal, com a agricultores, costureres o venedores, la majoria de les vegades en condicions precàries i en absència de drets.

Després de l'ofensiva militar de 2014 a la Franja de Gaza, les dones i les xiquetes han assumit més responsabilitats, sentint-se moltes vegades sobrepassades per la situació, estressades o deprimides per les pèrdues sobtades o per l'augment de responsabilitats. El dany en les terres agrícoles i de pasturatge durant aquesta ofensiva ha tingut un impacte significatiu en les oportunitats d'ocupació disponibles per a dones.

Cada vegada més llars estan encapçalades per dones, l'11% de mitjana al tPo segons dades de 2016, 12,1% a Cisjordània i del 9% a la Franja de Gaza⁵⁰, mantenint els seus fills i filles econòmicament i emocionalment. Aquesta tasca, relacionada amb la cura i la sostenibilitat de la vida, habitualment invisibilitzada, permet a les comunitats mantenir-se i fer front als impactes de l'ocupació i bloqueig israelians. Al seu torn, aquest canvi de rols produeix o augmenta la depressió, l'estrès i el desapoderament dels homes per la seua incapacitat de proveir a la família de les necessitats més bàsiques, segons els ha ensenyat la societat patriarcal en la qual viuen, la qual cosa porta moltes vegades a situacions de violència de gènere.

48 2016: *Humanitarian Needs Overview*, OCHA tPo, novembre 2015.

49 *Fragmented lives. Humanitarian Overview 2015*, OCHA tPo, juny 2016.

50 *Press release on the occasion of Women's International Day 2017*. PCBS.

PARTICIPACIÓ POLÍTICA I SOCIAL DE LES DONES

Convenció sobre l'Eliminació de totes les formes de Discriminació Contra la Dona (CEDAW, 1979):

7: Els estats que en formen part prendran les mesures apropiades per a eliminar la discriminació contra la dona en la vida política i pública del país i, en particular, garantir, en igualtat de condicions amb els homes el dret a:

- a) Votar en totes les eleccions i referèndums públics i ser elegibles per a tots els organismes els membres dels quals siguin objecte d'eleccions públiques;
- b) Participar en la formulació de les polítiques governamentals i en l'execució d'aquestes, i ocupar càrrecs públics i exercir totes les funcions públiques en tots els plànols governamentals;
- c) Participar en organitzacions i associacions no governamentals que s'ocupen de la vida pública i política del país.

ODS 5: Igualtat de Gènere, ODS 10 Reducció de les Desigualtats i ODS 16 Pau, Justícia i Institucions sòlides, veure detalls sobre les seues metes a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Les dones palestines han jugat un paper fonamental en la política, tal com es mostra en el capítol anterior. Actualment, no es troben ben representades en els espais públics i de presa de decisions a causa de les restriccions a la mobilitat, els valors patriarcals de la societat i les dificultats d'accés a l'ocupació.

En les eleccions legislatives de 2006⁵¹, les dones van guanyar el 12,9% dels escons en el Consell Legislatiu palestí (PLC), el 12% dels escons a Cisjordània i 15% dels escons a Gaza. El percentatge de dones candidates va ser de l'11,2% (4,3% a nivell local i 16,9% a nivell nacional) malgrat que el 46% de les persones que

van votar eren dones. Ocupen 3 dels 17 llocs de nivell ministerial del govern de l'Autoritat Palestina format al setembre de 2015. Durant aquell any, el Consell Central Palestí de l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OLP) va anunciar que adoptaria una quota del 30% de representació femenina en les institucions de Palestina, en resposta a la demanda expressada per la Unió General de Dones Palestines. La representació de les dones en els Comitès Populars, encarregats de la direcció dels camps de refugiats, és molt limitada. El 17% de jutges, el 16,7% del personal funcionari i 25% de periodistes són dones⁵².

⁵¹ *Women, political participation and decision-making. Fact Sheet. ONU Dones, 2013.*

⁵² Nota de premsa del 8 de març "Dia Internacional de la Dona" de l'ús anys 2016 i 2017 del PCBS.

L'ACCIÓ HUMANITÀRIA EN EL TERRITORI PALESTÍ OCUPAT

Dret Internacional Humanitari, que inclou les Convencions de Ginebra entre altres regulacions. Veure detalls a:

<https://www.icrc.org/es/guerra-y-derecho>

ODS 17: Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible, veure detalls a:

<http://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>

Fins i tot en l'escenari més optimista no sembla albirar-se cap avanç ni progrés polític en la resolució del conflicte. Els desplaçaments forçosos en l'Àrea C i Jerusalem Est, les demolicions de llars i infraestructures de serveis bàsics com són les escoles i el bloqueig en la Franja de Gaza fan que les comunitats més vulnerables, la població refugiada, segueixen depenent de l'ajuda humanitària per a accedir als serveis essencials. No obstant açò, la implementació de programes humanitaris en la franja de Gaza, l'Àrea C, la *Seam Zone* i Jerusalem Est s'enfronta a nombroses limitacions a causa de les polítiques restrictives de l'estat d'Israel.

La crisi crònica que afronta la població al tPo evidencia que l'acció humanitària és més necessària que mai per a l'assistència de les comunitats més vulnerables. Actualment, les Nacions Unides denominen "**crisi de protecció**" la situació humanitària al tPo.

En 2011, l'Oficina per a la Coordinació d'Assumptes Humanitaris de Nacions Unides (l'OCHA, per les seues sigles en anglès) al tPo ha establert l'Equip Humanitari (*Humanitarian Country Team*, HCT) com a espai de coordinació. L'objectiu d'aquest mecanisme interinstitucional format per diferents actors humanitaris és coordinar-se per a respondre de manera ràpida i eficaç

a la situació humanitària de la població més vulnerable. En aquest sentit, l'HCT es coordina amb l'UNRWA perquè siga aquesta agència la que se centre específicament a cobrir les necessitats humanitàries de la població refugiada en línia amb el seu mandat.

L'accessibilitat és un dels requisits bàsics per a una acció humanitària efectiva. No obstant això, les organitzacions humanitàries s'enfronten, al tPo, a multitud de restriccions que impedeixen de manera efectiva la provisió d'assistència i incrementen el cost econòmic i temporal dels programes humanitaris.

Com a exemple d'aquesta accessibilitat a l'espai humanitari, el desplaçament de personal humanitari i de béns a Cisjordània es complica a causa dels retards i les demandes de registre de vehicles de Nacions Unides i ONG en els llocs de control militar israelians, sobretot en els voltants de Jerusalem Est. Fins a octubre de 2016 s'estima que els actors humanitaris van perdre almenys 1.072 hores a causa de 161 incidents ocorreguts en els *checkpoints* israelians. L'acció humanitària també es veu ressentida pels retards en l'entrada de materials en els ports israelians, especialment d'aquells productes definits per Israel com a materials de doble ús.

Les limitacions a l'entrada i eixida del personal de l'UNRWA a Cisjordània, especialment a Jerusalem Est i en la denominada *Seam Zone*, és un dels exemples de les fortes restriccions a la mobilitat imposades pel govern israelià. De gener a octubre de 2016 es van registrar 118 incidents amb el personal de l'UNRWA a Cisjordània pel que fa a retards o denegacions dels seus permisos d'entrada i eixida, la qual cosa equival a una pèrdua de 133 dies de treball. Aproximadament el 50% d'aquests incidents van ocórrer als *checkpoints* de Jerusalem Est⁵³. Aquests incidents que segueixen ocorrent fan que el personal de l'UNRWA perdi un temps valuós de treball al tPo.

53 UNRWA, Emergency appeal 2017,

comité nacional
unrwa
españa

www.escuelasporlapaz.es
www.unrwa.es

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**TOTS
A UNA
veu**

CONSELLERIA DE TRANSPARÈNCIA, RESPONSABILITAT SOCIAL, PARTICIPACIÓ I COOPERACIÓ

**Cooperación
Española**

Aquesta publicació ha estat realitzada amb el suport financer de la Generalitat Valenciana i Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID).

El seu contingut és responsabilitat exclusiva de UNRWA Espanya i no reflecteix necessàriament l'opinió de la Generalitat Valenciana i de AECID

comité nacional
unrwa
españa

www.escuelasporlapaz.es
www.unrwa.es